

Heldagsbevakningen 1 maj 1996

Jan-Erik Malmstigen

Även i år genomfördes heldagsbevakningen på sex lokaler med start klockan fem på morgonen. De yttre förutsättningarna var bra med växlande molnhighet på morgonen och svaga vindar. Temperaturen på morgonen ett par minusgrader och på dagen som mest ca +12 grader. Sträcket var av ganska blygsam omfattning.

Totalt noterades under dagen 104 arter, lika många som föregående år. Tre nya arter för heldagsobsen kunde antecknas, nämligen storskarv vid såväl Hagaberg

som St Lindessjön samt nötkräka och snöspår vid Västvalle. Därmed har 141 arter registrerats under de år heldagsobsen pågått. Efter en sen vår med ankomsttider för många vårfåglar senare än normalt anlände de sk "maj-arterna" som lövsångare och trädpiplärika mera normalt och noterades också på de flesta lokaler med höga totalsiffror som följd.

Flest arter (73) iaktogs vid Hagaberg vilket samtidigt är rekord för lokalen. Se också tabellen nedan.

Tabell. Bemannade lokaler 1996

Lokal	Antal arter	Nya arter	Tot arter	Mv	Tot år
Hagaberg, Frövi	73	Smålom, storskarv, snatterrand mindre hackspett	115	55,8	17
Österhammarsjön	68	Lärkfalk, småspov	107	56,5	14
Sjömosjön	59	Sävsångare	106	59,9	11
Näset, St Lindessjön	57	Smålom, svarthakedopping storskarv, spillkräka	88	47,9	9
Västvalle	57	bl.a nötkräka, snöspår (Σ 5)	83	57,7	4
Storå Råsvalen	63	bl.a ljungpipare (Σ 16)	80	59,5	2
Summa	104		141		

Hagaberg (05.00-18.00)

Årets notering, 73 arter är det hittills högsta antal arter som iakttagits och en bra putsning på fjolårets rekordsiffror som var 68 arter. Dessutom noterades

fyra för heldagsobsen nya arter, nämligen smålom, storskarv, snatterrand och mindre hackspett (se tabell).

Två smålommar ropade stämmingsfullt utifrån Ullersättersviken på morgonen.

Lätta dimmor låg då över sjön. Två par stjärtänder (2:a året) sträckte förbi. Skäggdopping sågs som mest med 8 ex vilket kan jämföras med 17 ex 1995. Högtanotering för vigg blev 29 ex och bläsand 20 ex, båda noteringarna strax före avslut kl 18. Klockan 17.30 noteras överraskande snatterrand (hane) rasta i viken.

Bland övriga observationer kan nämnas rörsångare, rördrom, storskarv på hög höjd mot norr kl 8.40, 1 sothöna framför tornet, rörhöna hörd från dammen, trummande mindre hackspett samt 1 stjärtmes.

Observatörer: Jan-Erik Malmstigen, Ove Sjöberg, Bo & Eva Dahlström samt Kjell Mattsson.

Österhammarsjön (05.00-18.00)

Årets notering på 68 arter är näst högsta antal efter fjolårets 72 arter. Två för heldagsobsen nya arter noterades, lärkfalk och småspov.

Strax efter kl 7 sträckte ca 45 sädgäss mot norr. Rördrom hördes på avstånd i riktning mot Sällingsjön och sitter alltså inte i själva Österhammarsjön. Följande toppsiffror noterades under dagen; bläsand 10, kricka 109, gräsand 10 och skrattnås 7. Däremot saknades såväl skäggdopping som sothöna i år. Bland ånder kan nämnas 3 årtor. En småspov rastar i sjön under morgonen i en knapp timme. Dessutom 4 brushanar (3:e året). Kl 13.30 kom en lärkfalk inflygande norrifrån över sjön. Mindre hackspett (2:a året) hörs trumma. Dessutom kan nämnas steglits (2:a året) och hämping (3:e året). Bland arter som saknades kan nämnas knölsvan, vigg och järnsparv.

Observatörer: Andreas & Lennart Sandberg, Pär Persson, Tomas Haraldsson, Mattias Rudenvall, Ulla Wallin, Jerry Andersson och Inga Britt Eriksson.

Sjömosjön (05.00-17.00)

Totalt iaktogs 59 arter. Ny art blev sävsångare och därmed har totalt 106 arter noterats vid Sjömosjön sen starten.

På morgonen sträckte en del sädgäss förbi, totalt 247 ex fördelade på fyra större flockar varav två på ca 100 ex vardera. Annars var det påtagligt lite ånder i sjön eller vad sägs om följande låga maximumsiffror; kricka 8, gräsand 4 och knipa 3. Bläsand och vigg saknades också helt. En grågås sågs i sjön. Bland övriga obsar kan nämnas 2 par bruna kärnhökar, 2 skogsduvor, hus-svala, gränsångare (3:e året) samt 2 stjärtmesar.

Observatörer: Sven-Olof Eriksson, Björn Lindberg.

Näset, St Lindessjön (05.00 - 12.00)

Totalt iaktogs 57 arter vilket är den högsta noteringen på denna lokal. Fyra nya arter antecknades, smålom, svart-hakedopping, storskarv och spillkräka.

En smålom rastade i sjön liksom tre storskarvar. Observera att dessa bägge arter var nya även vid Hagaberg i år. Som mest noterades 4 skäggdoppingar, 3 sothöns, 3 vigg. Däremot saknades i år rörhöna som föregående tre år funnits på plats. Skrattnåskolonin en spillra, endast 50-tal fåglar i år.

Observatörer: Per-Martin Ramberg

Västvalla (05.00-12.00)

Totalt iaktogs 57 arter samt fem nya för lokalen. Två av dessa dessutom nya för heldagsobsen totalt, nämligen nötkräka och snösparv. Inte minst snösparven var oväntad vid denna tidpunkt. De flesta snösparvar flyttar förbi redan i mars - början av april. Det var en hona som uppehöll sig på grusplan nära huvudbyggnaden. Nötkräkan iaktogs tillsammans med 5 nötskrikor.

Av sädgåsträcket som rapporterades från Sjömosjön syntes ingenting till. Först kl 8.25 sågs de första sädgässen, 15 st. En blå kärnhök hona sträckte mot söder kl 7. En flock på 14 tofsvipor cirklade runt en stund på morgonen. Dessutom kan nämnas vigg, rödhake och svartmes, samtliga nya arter.

Observatör: Ulf Jacobsson.

Storåbadet, Räsvalen (05.00-12.00)

För andra året med totalt 63 arter varav 16 nya för lokalen. Därmed har totalt 80 arter iakttagits. Nya arter var bl.a sängsvan, sädgås (sträcke vid tre tillfällen mot norr, totalt 83 ex), ljungpipare, rödstjärt (stationär) och gulärta.

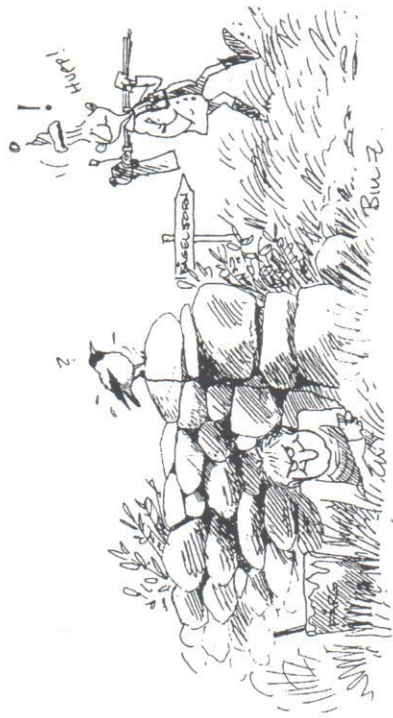
Bland övriga obsar kan nämnas; som mest 2 storlommar i sjön (16 ex ifjol), 5 smålommar (12 ifjol) 1 mindre strandpipare, 2 rastande småspovar på isen på morgonen, rödbena hörd vid ett tillfälle. Dessutom ca 200 skrattnåsar i sjön.

Observatör: Mats Andersson.

Ett stort tack till samtliga observatörer för värdefulla insatser.

Dygnsinventeringen 1996

Jan-Erik Malmstigen

Årets heldygnsinventering genomfördes den 31 maj - 1 juni, f.ö. för tolfte året i rad. Även i år fördelades deltagarna på kommunens fyra socknar (Fellingsbro-, Näsby-, Ramsberg- och Lindes-). Denna förändring genomfördes för första gången 1995 och slog då väl ut. Totalt deltog 7 lag (15 medlemmar). Målsättningen var att finna så många olika arter som möjligt under ett dygn inom den socken som tilldelats. Inventeringen genomfördes i fint väder med undantag av några regnskurar på kvällen. Dessutom var vinden tidvis ganska besvärande.

Vid återsamlingen på lördagen vid klubblokalen i Blixterboda kunde totalt 131 olika arter räknas in. Detta är det näst högsta antal arter som iakttagits sedan start, endast 1994 iaktogs fler arter, då 132. Lindes socken var den socken som nådde flest arter, totalt 109 följt av Fellingsbro socken med 94

arter. Inga för inventeringen nya arter noterades. Däremot två arter som tidigare endast observerats vid ett tillfälle, nämligen blå kärnhök (1993) samt sommargylling (1987), bägge dessa gjordes i Näsby socken. För tredje året registrerades havstrut, sparvuggla, träd-lärka, forsärta och trastsångare.

Artlistan, några kommentarer

Två smålommar sågs i sjön Oppåsen, en ny lokal för denna art. Svarthakedoppingen som för övrigt är utsedd till årets riksinventeringsart har gått starkt tillbaka i kommunen under senare år. Idag förekommer den troligen endast på en lokal, nämligen Hökasjön intill Mor-skogsjön och härifrån hördes den också spela på kvällen. Rödröm (5:e året) hördes från Sörbysjön. Grågäsen som med frångång häckar så nära oss som i Tysslingen i Närke och Hjälmaren vid Arboga saknas som häckfågel i vår kom-

